

'For who can know the thoughts of man...'

A Halakhic History of Suicide

Introduction: On Losing Someone Close

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קו עמוד א - Babylonian Talmud, Shabbat 106a

אחד מבני חבורה שמת - תדאג כל החבורה כולה

When a member of the group dies – each member of the group must become concerned

2. רש"י מסכת שבת דף קו עמוד א - Rashi, 1040-1105, Babylonian Talmud, Shabbat 106a

ידאגו - ייראו מן המיתה - Concerned – which is to say fearful of death.

3. רמב"ם הלכות אבל פרק יג הלכה יב - Maimonides, Laws of the Mourner, 13:12

כל מי שאינו מתאבל כמו שצוו חכמים הרי זה אכזרי, אלא יפחד וידאג ויפשפש במעשיו ויחזור בתשובה, ואחד מבני חבורה שמת תדאג כל החבורה כולה, כל שלשה ימים הראשונים, יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו על צוארו, ומשלשה ועד שבעה [כאילו היא] מונחת בקרן זווית, מכאן ואילך [כאילו] עוברת כנגדו בשוק, כל זה להכין עצמו ויחזור ויעור משנתו, והרי הוא אומר הכיתה אותם ולא חלו מכלל שצריך להקיץ ולחול.

A person who does not mourn as the sages have instructed is considered cruel. Rather a person should be fearful, and watch and check their actions and do atonement – and if one of the group dies, the whole group must be concerned for them. For the first three days seeing himself as if he has a sword placed to his neck.

The Pre-Rabbinic Sources

4. Josephus, The Wars of The Jews, Book 7, Chapter 9

When Eleazar saw these people in such fear; and that their souls were dejected at so prodigious a proposal; he was afraid lest perhaps these effeminate persons should, by their lamentations and tears, infeeble those that heard what he had said courageously. So he did not leave off exhorting them; but stirred up himself, and recollecting proper arguments for raising their courage, he undertook to speak more briskly and fully to them, and that concerning the immortality of the soul. So he made a lamentable groan; and fixing his eyes attently on those that wept, he spake thus:

“Truly I was greatly mistaken, when I thought to be assisting to brave men, who struggled hard for their liberty, and to such as were resolved either to live with honour, or else to die. But I find that you are such people as are no better than others, either in virtue, or in courage: and are afraid of dying; though you be delivered thereby from the greatest miseries. While you ought to make no delay in this matter, nor to await any one to give you good advice. *For the laws of our country, and of God himself, have from ancient times, and as soon as ever we could use our reason, continually taught us; and our forefathers have corroborated the same doctrine by their actions, and by their bravery of mind; that it is life that is a calamity to men, and not death.* For this last affords our souls their liberty; and sends them by a removal into their own place of purity; where they are to be insensible of all sorts of misery. For while souls are tied down to a mortal body, they are partakers of its miseries: and really, to speak the truth, they are themselves dead.

... Since 'tis by the will of God, and by necessity that we are to die. For it now appears that God hath made such a decree against the whole Jewish nation, that we are to be deprived of this life which [he knew] we would not make a due use of. For do not you ascribe the occasion of our present condition to yourselves; nor think the Romans are the true occasion that this war we have had with them is become so destructive to us all...

Nay God himself hath brought this necessity upon us. While the Romans desire the contrary: and are afraid lest any of us should die before we are taken. Let us therefore make haste, and instead of affording them so much pleasure, as they hope for in getting us under their power; let us leave them an example which shall at once cause their astonishment at our death, and their admiration of our hardiness therein.”

So they went their ways, as one still endeavoring to be before another, and as thinking that this eagerness would be a demonstration of their courage and good conduct, if they could avoid appearing in the last class; so great was the zeal they were in to slay their wives and children, and themselves also! (390) Nor, indeed, when they came to the work itself, did their courage fail them, as one might imagine it would have done, but they then held fast the same resolution, without wavering, which they had upon the hearing of Eleazar's speech, while yet every one of them still retained the natural passion of love to themselves and their families, because the reasoning they went upon appeared to them to be very just, even with regard to those that were dearest to them; for the husbands tenderly embraced their wives, and took their children into their arms, and gave the longest parting kisses to them, with tears in their eyes. Yet at the same time did they complete what they had resolved on, as if they had been executed by the hands of strangers, and they had nothing else for their comfort but the necessity they were in of doing this execution to avoid that prospect they had of the miseries they were to suffer from their enemies. Nor was there at length any one of these men found that scrupled to act their part in this terrible execution, but every one of them dispatched his dearest relations.

The Romans came within the palace, and so met with the multitude of the slain, but could take no pleasure in the fact, though it were done to their enemies. Nor could they do other than wonder at the courage of their resolution and the immovable contempt of death, which so great a number of them had shown, when they went through with such an action as that was.

The Halakhic History: From The Talmud to the Shulkhan Arukh

מסכתות קטנות מסכת שמחות פרק ב Ch.2 Masekhet Semakhot .5

הלכה א המאבד את עצמו בדעת אין מתעסקין עמו בכל דבר, רבי ישמעאל אומר קורין עליו הוי נשלחה הוי נשלה, אמר לו רבי עקיבא הנח לו בסתמו, אל תברכהו ואל תקללהו. אין קורעין ואין חולצין ואין מספידין עליו, אבל עומדין עליו בשורה, ואומרין עליו ברכת אבליים, מפני שהוא כבוד לחיים, כללו של דבר כל שהוא לכבוד החיים הרבים מתעסקין בו, וכל שאינו לכבוד החיים אין הרבים מתעסקין בו.

One who commits suicide (lit. consciously destroys himself), is not engaged with at all (i.e. is removed from the practices regularly accompanying the deceased).

Rabbi Yishmael said we say of him, 'oh empty vessel'. Rabbi Akiva responded, 'leave him as he is, neither bless him nor curse him'.

Garments are not torn for him, sandals are not removed, and no eulogies are given. Yet the bereaved pass through the rows, and the blessing (of comfort) is given to the bereaved, as these are on account of the honour of life.

The sum of the matter: all that relates to *kevod hachayim*, (the honour of the living) is performed by the community. All that is not for the honour of the living, the community do not involve themselves with.

הלכה ב איזהו מאבד את עצמו בדעת, לא שעלה לראש האילן ונפל ומת, ולא לראש הגג ונפל ומת, אלא זה שאמר הריני עולה לראש האילן או לראש הגג ואפיל עצמי ואמות, וראוהו שעלה לראש האילן ונפל ומת, או לראש הגג ונפל ומת, הרי זה בחזקת המאבד את עצמו בדעת, וכל המאבד את עצמו בדעת אין מתעסקין בו בכל דבר.

Who is defined as one who consciously destroys himself? Not one who climbs a tree or a roof and who falls and dies, rather one who announces, 'I will climb this tree or roof and throw myself off and die', and is seen ascending thus and falls and dies. Such a one is in the category of consciously destroying himself, and the community do not engage with him whatsoever.

הלכה ג מצאוהו חנוק ותלוי באילן, הרוג ומושלך על גבי הסייף, הרי הוא בחזקת מאבד עצמו שלא לדעת, וכל המאבד עצמו שלא לדעת אין מונעין הימנו כל דבר.

If a person is found strangled or hung upon a tree or impaled upon a sword, he is not considered a suicide (lit. is considered one who has unwittingly destroyed himself), and all who unwittingly destroy themselves, nothing is held back from them.

6. רמב"ם הלכות אבל פרק א הלכה יא - Maimonides, Laws of Mourning 1:11

המאבד עצמו לדעת אין מתעסקין עמו לכל דבר ואין מתאבלין עליו ואין מספידין אותו, אבל עומדין עליו בשורה ואומרים עליו ברכת אבלים וכל דבר שהוא כבוד לחיים, ואי זהו המאבד עצמו לדעת, לא שעלה לגג ונפל ומת אלא האומר הריני עולה לראש הגג, ראוהו שעלה מיד דרך כעס או שהיה מיצר ונפל ומת, הרי זה בחזקת שאבד עצמו לדעת, אבל אם ראוהו חנוק ותלוי באילן או הרוג ומושלך על גב סייפו הרי זה בחזקת כל המתים ומתעסקין עמו ואין מונעין ממנו דבר.

One who commits suicide (lit. consciously destroys himself), is not engaged with at all, and is **not mourned for**, nor eulogized. Yet the mourners. Yet the bereaved pass through the rows, and the blessing (of comfort) is given to the bereaved, as these are on account of the honour of life.

And who is one who is considered a suicide? Not that he climbs a roof and falls, but rather one who says 'I will ascend this roof', and is seen to go up immediately in anger – this is one who is in the category of *me'abed atzmo l'dat* – consciously destroying themselves. Yet if he is found strangled or hung from a tree, or impaled on his sword, he is considered simply as one of all the deceased, and is engaged with by the community and nothing is held back from him.

7. לחם משנה הלכות אבל פרק א הלכה יא - R. Avraham ben R. Moshe di-Boton, Salonika (16th C)

המאבד עצמו לדעת וכו' ואין מתאבלים עליו וכו'. משמע מדברי רבינו דהאבילות אינו מכבוד החיים... אבל הרמב"ן חולק על רבינו ואומר דמדאמרין ברכת אבלים משמע דמתאבלים

From Maimonides' words it is implied that mourning (i.e. *shiva* and *sheloshim*) are not considered to be part of *kevod bachayim* – honours accorded to the living... Yet Nahmanides (Ramban) disagreed, and argued that since the blessing to comfort the bereaved is given, so too is mourning (*shiva* and *sheloshim*) observed.

8. שולחן ערוך יו"ד הל' אבילות סי' שמה Rav Yosef Caro, Shulchan Arukh, YD, Ch.345

סעיף א: המאבד עצמו לדעת, אין מתעסקים עמו לכל דבר, ואין מתאבלין עליו, ואין מספידין אותו, ולא קורעין ולא חולצין, אבל עומדין עליו בשורה אומרים עליו ברכת אבלים וכל דבר שהוא כבוד לחיים.

סעיף ב: איזהו מאבד עצמו לדעת, כגון שאמר: הרי הוא עולה לראש הגג, וראוהו שעלה מיד דרך כעס, או שהיה מיצר, ונפל ומת, הרי זה בחזקת שאבד עצמו לדעת. אבל אם ראוהו חנוק ותלוי באילן, או הרוג ומושלך על גבי סייפו, הרי הוא בחזקת כל המתים, ומתעסקים עמו ואין מונעין ממנו דבר.

Interim Summary:

- **Definition of Suicide:**

- Stated Intent
- Carried Through

- **Mourning for a Suicide:**
 - o Only that which is for *kavod hachayim* (the mourners), and not that which is *kavod hamaytim* (deceased). No tearing of garments. Rambam and Shulchan Arukh: thus no *shiva* or *sheloshim*. Additional practices of burying in a separate part of the cemetery and of not having *kaddish* recited

The Work of Rabbi Moshe Sofer, Pressburg, 1805

9. שו"ת חתם סופר יו"ד סימן שכו (Hatam Sofer), YD#326 (1805) Responsa of Rabbi Moshe Sofer

... (א') מה נקרא מאבד עצמו לדעת (ב') מה יהיה דינו להתאבל עליו

Defining Suicide In Halacha

... (א') וכי ס"ד שהעולה על האילן ונפל ומת יהי' בחזקת שאבד עצמו לדעת ומה הי' צריך לומר לא שעלה על ראש האילן וכו' (ב') מצאוהו חנוק ותלוי באילן כו' מה"ת ס"ד שנדון אותו כמאבד עצמו ואנחנו לא ראינו ממנו שום דבר אשר יאמר כי הוא זה (ג') הלשון ה"ז בחזקת שאבד עצמו שלא לדעת תמוה דהל"ל אינו בחזקת מאבד עצמו לדעת או לכה"פ ה"ל למימר ה"ז בחזקת שלא איבד עצמו לדעת אבל השתא דקאמר ה"ז בחזקת שאיבד עצמו שלא לדעת אין לזה שחר

A number of questions concerning the language of the *beraita*.

- a) Why would we have thought that someone ascending a tree and falling would be considered a suicide so that we have to be taught that this is not the case?
- b) Similarly why would finding a person choked or hung on a tree imply that they are a suicide when we have seen nothing to imply this?
- c) The language of '*one who has unwittingly destroyed himself*' is strange, when it could have said 'is not considered to have wittingly destroyed himself'...

ע"כ נ"ל דהברי"י נישנית בדקדוק ע"ד לא זו אף זו ומיירי בבא קמייתא במי שאנו רואין עולין באילן בלי שום סבה שיביאהו לעלו' שם כי אין לו שם שום מלאכה ולא שום צורך ומיד נפל ומת אשר לכאורה הוכיח סופו על תחלת עלייתו שלשם כך עלה כדי להפיל עצמו אפ"ה אין מונעי' ממנו שום דבר דאפשר שאין אנו יודעים מטמונתיו מה הי' רוצה בעלייתו ומי יודע מחשבות בני אדם ולא אמרי' הוכיח סופו על תחלתו.

Thus it appears to be that the *beraita* is taught with great specificity, that the first statement refers to a person ascending a tree without any reason or need, and immediately falling to his death. Such an end would apparently imply that this was his intent at the start, and that he ascended for such a purpose. Even in such a case we hold nothing back from him, for we do not know what he had hidden in him, *for who can know the thoughts of man*, and so we do not say that the conclusion proves the original intentions.

The Requirement of Immediate Effect

ולא זו בלבד אלא אפי' אמר בהדי' הריני עולה על מנת להפיל עצמי וגם ראינוהו עולה אך לא ראינוהו נופל ומת מאותה העלי' על הגג אף על גב שאחר זמן מצאנוהו נפל שדוד באותו המקום ממש מ"מ כיון שלא ראינוהו נופל מאותו העלי' בעצמה שאמר שיעלה להפיל עצמו לא דיינין לי' כמאבד עצמו לדעת

And not only this, but even one who states explicitly that he is ascending for such purposes, and he is seen ascending, yet his fall is not seen – even though he is found to have fallen from exactly that place – *nevertheless, since we have not seen him fall from the place he had said we do not judge him as a suicide.*

The Absence of Stated Intent – Despite Actions Implying Otherwise

... אלא ה"ה נמי במעשה גמור כגון שראינוהו חנוק ותלוי באילן על אותו אופן שנראה בודאי שהוא בעצמו תלה א"ע ואירע כן שנמצא תלוי בחדר והחדר סגור מבפנים באופן שנראה שהוא סגר בעצמו או נפול על הסייף ה"ז חזקה שאבד עצמו בידו אבל מ"מ שלא מדעת היה דתלין רוח רעה ביעתתו ותונבא נקיט לי'

And this is also the case where his actions seem to definitely show that he committed suicide, such as if he is found hung in a room locked from the inside. Although it is clear that he killed himself, nevertheless we cannot say that this was done *m'daat* – wittingly – for we assume that an evil spirit had taken hold of him at that time...

Mourning For A Suicide – Rambam vs. Ramban

(ב) אודות האבילות על מי שאיבד עצמו לדעת פליגי הנה הרמב"ם ספ"א מאבל ס"ל שאין מתאבלין עליו... אמנם הרמב"ן בת"ה פליג וס"ל אי לאו דמתאבלים עליהם לא היה שייך לעמוד עליו בשורה ולברך ברכת אבליים... והנה להלכה ולמעשה מי ירים ראש נגד הורא' והסכמת הרבית יוסף בשולחן ערוך שסתם כהרמב"ם ובשגם שהלכה כדברי המיקל באבל

Regarding mourning (sitting *shiva*) for a suicide, Maimonides (Rambam) wrote that he is not mourned for whilst Nahmanides (Ramban) disagreed... [argues that Nahmanides' view is in fact more compelling]... nevertheless in practice, who can raise their head against the decision of the Rav Yosef Karo in the Shulchan Arukh that the law is like Maimonides, and all the more so given that in laws of mourning the lenient opinion is followed.

אמנם מ"מ אומר אני היכי דאיכא כבוד משפחה נכבדת אשר יהיה להם לבוז ולכלימה עולמית שאחד מהם קלקל מעשיו ואם יתיר להם המורה להתאבל אז יאמרו הבריות קמו בי' רבנן במילתי' ונתברר שלא היה לו דין מאבד עצמו לדעת אזי יכול המורה להורות לכתחילה להתאבל אפי' אם באמת נתברר לו שהיה לו כל דין מאבד עצמו לדעת...

ונהי דלענין אבל הלכה כדברי המקיל אבל לענין פגם משפחה אין הלכה כהמיקל בכבוד בני אברהם יצחק ויעקב Nevertheless I say that in a case where there honour of a family is at stake, that they will suffer the disgrace of it being known that one of their number acted thus – if by instructing them to mourn the rabbi will give the appearance that in fact this was not a case of suicide – then the rabbi can act so without any hesitation even if it transpires that this was truly a suicide... **for although with regards to mourning the law follows the lenient opinion, with regards to family honour this is not so, out of honour to the children of Avraham, Yitzchak and Yaakov.**

Suicide post-Hatam Sofer

Definition of Suicide:

- Stated intent → in its absence no scenario, however compelling, is considered suicide.
- Carried through:
 - Seen to be carried through
 - Without any time delay. Later authorities such as *Gesher HaChayim*, (Rabbi Yehiel Michal Tikochinsky) will rule that all methods which involve a time delay between action and result (drowning, gas etc.) are not considered suicide – as the person would have regretted at the last minute.

In a case where there is any doubt whatsoever, *ru'ach ra* – an evil spirit – is assumed to have been operative.

Mourning for a suicide

- The Hatam Sofer argues that the opinion of the Ramban, that a suicide is mourned for, is more compelling but cedes that the opinion of the authoritative Shulchan Arukh cannot be argued with

- Nevertheless, HS introduces the concept of family honour, for which one must act like the Ramban and allow the family to mourn.

Concluding Thoughts

10. מגיד משנה הל' שכנים פ"ד Ch.14 Laws of Neighbours, R. Vidal of Tolouse 1300-1370, Magid Mishna

... הוא שתורתנו התמימה נתנה בתקון מדות האדם ובהנהגתו בעולם כללים באמירת קדושים תהיו והכוונה כמו שאמרו ז"ל קדש עצמך במותר לך שלא יהא שטוף אחר התאוות וכן אמרה ועשית הישר והטוב והכוונה שיתנהג בהנהגה טובה וישרה עם בני אדם ולא היה מן הראוי בכל זה לצוות פרטים לפי שמצות התורה הם בכל עת ובכל זמן ובכל ענין ובהכרח חייב לעשות כן ומדות האדם והנהגתו מתחלפת לפי הזמן והאישים והחכמים ז"ל כתבו קצת פרטים מועילים נופלים תחת כללים אלו ומהם שעשו אותם בדין גמור ומהם לכתחילה ודרך חסידות והכל מדבריהם ז"ל ולזה אמרו חביבין דברי דודים יותר מיינה של תורה שנאמר כי טובים דודיך מיין:

For our pure Torah, whose role is to perfect man's attributes and his conduct in this world, has given general principles such as 'You shall be holy'... and 'You shall do that which is righteous and good', whose intention is that one should behave morally and justly with one's fellow. And it would not be fitting for the Torah to command specifics in these matters, for the *mitzvot* of the Torah are eternal at every period and time whereas the character of man and his behavior varies according to time and society, and thus the Sages write certain helpful directives under these general principles...